

SME

<http://humenne.korzar.sme.sk/c/6813638/lietadla-sa-nalietali-modelari-aj-nabehali.html>

Lietadlá sa nalietali, modelári aj nabehali

Nad kamenickým letiskom lietali v sobotu 18. mája hádzadlá, menšie i väčšie vetrone. Účastníkov 1. ročníka súťaže leteckých modelárov Andritz Slovakia cup síce nezmáchal dážď, ale poriadne ich popreháňal silný vietor. Za lietadlami museli neraz bežať až k Ciroche a nezriedkavé boli i havárie modelov.

KAMENICA NAD CIROCHOU. Súťažiči prišli modelári z Humenného, Sniny, Medzilaboriec, Košíc, Prešova a Stropkova.

„Súťaží sa v kategórii voľných modelov – hádzadiel. Musia letieť 60 sekúnd. Kategória A3 sú menšie vetrone, ktoré sa do vzduchu dostanú pomocou 25-metrovej šnúry. Kategória F1H znamená väčšie vetrone. Hore sa dostávajú pomocou 50-metrovej šnúry. Podmienkou je udržať sa vo vzduchu 2 minúty. Kategória F5J sú rádiom riadené vetrone s elektrickým pohonom. Hodnotí sa dĺžka letu a presnosť pristátia,“ vysvetľuje riaditeľ súťaže Vojtech Gavron.

Modelárska mladá

Práve on doviedol na súťaž modelársku mladá. V Centre voľného času Dúha v Humennom vedie krúžok leteckých a raketových modelárov už 20 rokov.

Adam Švec je z humenských modelárov najmladší. Do krúžku chodí prvý rok. Postavil štyri modely hádzadiel a jeden malý vetroň.

Viktor Kaššai je modelárom už dva a pol roka. Najviac skúseností má s hádzadlami.

„Najprv všetko podľa predlohy vyrežem z balzy. Potom časti vybrúsím a zlepím podľa stavebných plánov. Výroba najľahšieho hádzadla trvá hodinku, najťažšieho aj tri. Treba vedieť, ako hádzať – proti vetru, čo najvyššie a dôležité je zachytiť teplé stúpavé prúdy. Dajú sa zistiť aj podľa vtákov, či mávajú krídlami, alebo sa len 'vezú' vzduchom,“ hovorí Viktor.

Do krúžku ho priviedol záujem o lietadlá. Pyšný je na vlastnoručne zhotoveného oranžového favorita, ktorého sa mu podarilo udržať vo vzduchu 45 sekúnd.

Viera Lenčíšová je modelárkou prvý rok. Priznáva, že sa ňou stala vďaka spolužiakovi Jakubovi Kazimírovi, ktorý je modelárstvu verný už šesť rokov. Súťažiči prišla s hádzadlom „lastovička“.

„Udrží sa vo vzduchu 23 sekúnd. Môj osobný rekord je dvojinútový skúšobný hod, ktorý ale nebol súťažný,“ hovorí septimánka Vierka.

Modelársky senior

Michal Godžak patrí medzi najstarších modelárov v Humennom. Aktívne sa modelárstvu venuje od roku 1960.

„Lietadlá sú mojou srdcovou záležitosťou. Dvanásť rokov som lietal ako plachtár na riadnych vetroňoch. Musel som prestať kvôli rodine, narodili sa nám deti, manželka pracovala na zmeny. Prešiel som na modely. Mojou doménou sú elektrické modely,“ hovorí.

Všetko si zhotovuje sám. „Všetko vypieplem do najmenšieho detailu. Pracujem hlavne v zimných mesiacoch. Vždy, keď mi ostane čas, venujem ho lietadlám.“

Pánu Godžakovi nehral na súťaži do karát silný vietor. „Môj model je vhodný do slabého vetra. Teraz fúka oveľa silnejšie.“

Ako však dodáva, v tomto prípade nie je dôležité vyhrať, ale stretnúť sa, podebatovať si a zaspomínať na mladé dobré časy aktívneho lietania.

Konštruktér

Attila Csontos modelárči od roku 1973. Súťažil s modelom kategórie F5J, na ktorom odpracoval v čistom 250 hodín.

„Je to termický elektrovetroň poháňaný elektromotorom. Som jeho konštruktérom. Sám som ho nakreslil i postavil. Najdôležitejšou fázou je model zalietañ tak, aby splnil vaše očakávania. Zalietañ v praxi znamená niekoľko desiatok štartov a ladenie modelu – posúvanie ťažiska, nastavovanie výchylok tak, aby sa model

udržal vo vzduchu čo najdlhšie. Súťažné lietanie jednoduché nie je," vysvetľuje.

Vysielač slúži na ovládanie plôch modelu. „Ovládam výšku letu, smer letu a pri pristávaní vysúvam vztlakové klapky, ktoré model brzdia. V modeli je servomechanizmus, ktorý prenáša z vysielačky elektrické impulzy na mechanické pohyby,“ dodáva pán Csontos, ktorý je šampiónom v kategórii upútaných modelov.

„Sú mojou doménou. Pretekár stojí v strede kruhu. Na dvoch oceľových lankách má pripevnený model. Lietadlo lieta od kruhu a robia sa s ním rôzne akrobatické prvky.“

Attila Csontos. Súťažil s elektrovetroňom. Jeho doménou sú upútané modely.

Michal Godžak. Patrí medzi najstarších modelárov v Humennom. Foto:jo

✓ Páči sa mi to Vy, Štefan Macho a 4 ďalší ste označili, že sa vám to páči.

štvrtok 30. 5. 2013 | Jana Otriová

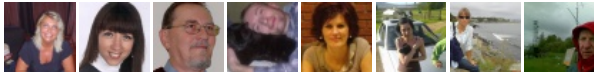
© 2013 Petit Press. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Spravidajská licencia vyhradená.

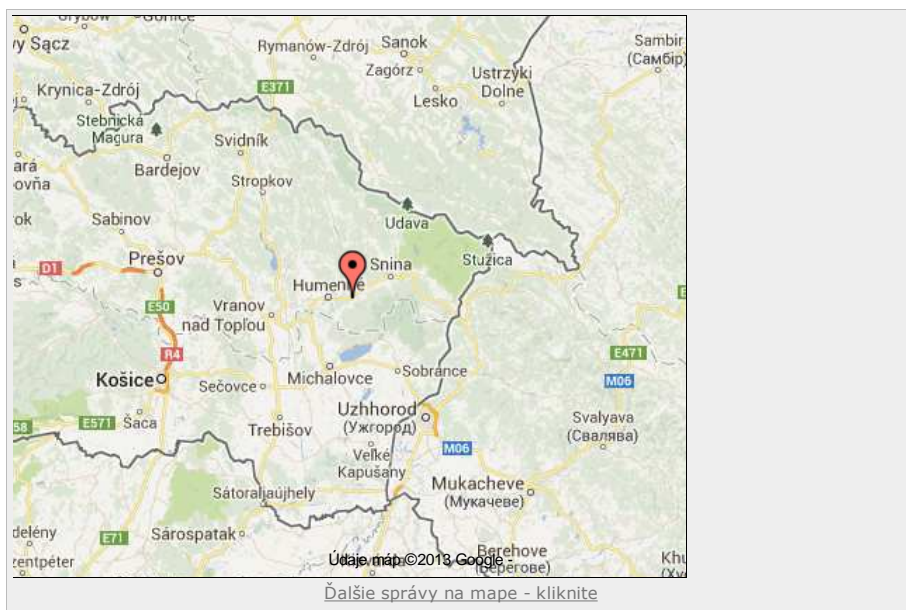
Humenné na Facebooku

 Páči sa mi to

3.389 ľuďom sa páči Humenné na Facebooku.

 Facebook Social Plugin

reklama ETARGET

Osiva-semena.sk - Eshop

Veľký internetový obchod venujúci sa predajom semien a okrasných cibulovín.

Vo VÚB banke neplatíte

za to, čo nepotrebuje! Zostavte si **Flexiúčet** podľa svojich predstáv

Naučíme vás viac.

Podnikáte v IT, komunikáciách, automatizácii alebo odbore elektro ?

Oprava karosérie po krupobití

Oprava preliacín PDR Oprava čelného skla Ba

Ďalšie odkazy

Momentálne bez príspevkov

+ [Pridať reakciu](#)

Mladí modelári. Adam Švec (zľava), Viktor Kaššai, Viera Lenčíšová, Jakub Kazimír.

Foto: jo